

KRAJOWA RADA SPÓŁDZIELCZA

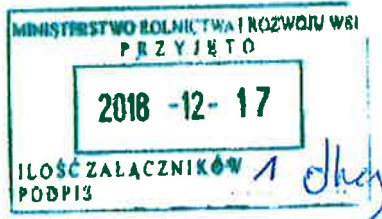
NACZELNY ORGAN SAMORZĄDU SPÓŁDZIELCZEGO

00-013 Warszawa, ul. Jasna 1, Skrytka pocztowa 16
e-mail: krs@krs.org.pl, http://www.krs.org.pl

tel. +48 22/596-43-00, +48 22/596-45-00
tel./fax +48 22/827-43-21

Warszawa, dnia 17.12.2018 r.

SIB/143/2018/MM



Pan
Szymon Giżyński
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo znak ROWwti.0210.18.2018 otrzymane dnia 10.12.br. dotyczące zaopiniowania projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przekazywania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Krajowa Rada Spółdzielcza przekazuje swoje stanowisko.

Projekt zmiany w/w rozporządzenia wprowadza pewne uproszczenia, lecz zważywszy na obecną sytuację, w ocenie KRS nie spowodują one istotnej poprawy procesu tworzenia grup producentów rolnych (GPR) oraz zatrzymania szybko postępującego procesu likwidacji grup. Naszym zdaniem **potrzebne są głębsze zmiany, bez których, większość grup prawdopodobnie w nieodległym czasie zlikwiduje się.** Pisaliśmy o tym w stanowisku KRS przekazanym Ministrowi Rolnictwa w dniu 11.04.2018 r. w ramach konsultacji społecznych projektu zmiany w/w rozporządzenia – kopię tego stanowiska dołączamy. W stanowisku tym zaproponowaliśmy szereg potrzebnych zmian, aby zorganizowanie rolników mogło się zwiększać, w tym dotyczących poprawy trwałości tworzonych i działających GPR. Niestety nie zostały one wówczas wprowadzone, a w obecnym projekcie rozporządzenia znajduje się ich niewielka część.

Mając powyższe na uwadze przekazujemy poniżej **kilka kluczowych propozycji zmian do projektu rozporządzenia, celem poprawy procesu tworzenia i działania grup producentów i organizacji producentów:**

1. Zgodnie z zapisami §15 Beneficjent jest zobowiązany do realizacji co najmniej jednego działania w odniesieniu do każdego z 6 celów tworzenia GPR określonych w Ustawie o grupach producentów rolnych i ich związkach, w każdym roku działalności od dnia uznania grupy.

Proponujemy zmianę zapisu na poniższy:

W §15 pkt. „1) **realizowania przynajmniej dwóch działań w odniesieniu do wybranych celów**, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o grupach producentów rolnych, na podstawie planu biznesowego, o którym mowa w art. 8 ust. 3 pkt. 3 albo ust. 4 pkt. 3 ustawy o grupach producentów rolnych, **w każdym roku działalności od dnia uznania**, o którym mowa w § 2, oraz zrealizowania planu biznesowego w okresie 5 lat po dniu uznania;”

2. W §7 ust. 2 po pkt. 5) proponujemy dopisanie pkt. 6) i 7) o treści:

„6) jeżeli w planie biznesowym zaplanowano **wydatkowanie kwoty odpowiadającej co najmniej 30% planowanej dotacji na tworzenie grupy producentów za pierwsze 5 lat jej działania, z przeznaczeniem na środki trwale** – przyznaje się 5 pkt.”

„7) jeżeli w planie biznesowym zaplanowano co najmniej jedno działanie przyczyniające się do realizacji celu **rozwijanie umiejętności biznesowych i marketingowych, poprzez podnoszenie wiedzy członków zarządu grupy producentów z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej grupy, w tym zarządzania oraz marketingu** – przyznaje się 5 pkt.”

Obecne punkty 6) i 7) byłyby odpowiednio 8) i 9), itd.

Artykuł 27 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. nie zobowiązuje grup producentów i organizacji producentów do realizacji wszystkich wymienionych w tym artykule celów ich tworzenia. Ustawa o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz PROW na lata 2014-2020 również nie narzucają takiego obowiązku. **Powyższe akty prawne określają jedynie, że tworzone podmioty zobowiązane są zrealizować cele wpisane do planu biznesowego (w ramach celów wskazanych w w/w przepisach), a państwo członkowskie weryfikuje, czy cele określone w planie biznesowym zostały osiągnięte w ciągu pięciu lat po uznaniu grupy producentów lub organizacji producentów.**

Obecny zapis §15 pkt. 1) w/w Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest zbyt restrykcyjny, nakazując realizację co najmniej jednego działania w ramach każdego z 6 celów określonych w ustawie, w każdym roku działania GPR. Należy podkreślić, że punkt d) w/w art. 27 Rozporządzenia PEiR (UE) nr 1305/2013 wskazuje „inne zadania, które **mogą być prowadzone przez grupy i organizacje producentów**, takie jak rozwijanie umiejętności biznesowych i marketingowych oraz organizowanie i ułatwianie procesów wprowadzania innowacji” – które w zmienianym rozporządzeniu określone zostały jako obligatoryjne.

Jednocześnie **organizacje producentów – jako forma lepiej zorganizowana i dostosowana do działania na rynku aniżeli grupy producentów**, zgodnie z art. 152 Rozporządzenia PEiR (UE) Nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych..., **zobowiązane są do realizacji co najmniej jednego z kilkunastu celów** wskazanych w ust. 1 lit. c) tego artykułu.

Postępujący szybki proces likwidacji grup wynika także z uciążliwości biurokratycznych oraz niskiej ich trwałości - duża część grup likwiduje się po zakończeniu otrzymywania wsparcia. Problem ten można rozwiązać głównie poprzez wprowadzenie rozwiązania promującego budowanie wspólnej własności GPR (zakup maszyn i urządzeń, budowa magazynów, przechowalni, itp.).

3. Uzupełnienie rozporządzenia o zapisy umożliwiające wsparcie tworzenia organizacji producentów (OP), składających się z osób fizycznych lub prawnych.

Działanie PROW 2014-2020 „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów” przewiduje wsparcie finansowe tworzenia zarówno grup producentów jak i organizacji producentów. Proponujemy uzupełnienie § 2 i dalszych zmienianego rozporządzenia.

Organizacje producentów mogą być tworzone i uznawane na podstawie przepisów **Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1308/2013** z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych (...), w szczególności **art. 1 ust. 1 i 2 (wykaz sektorów produkcji) oraz art. 152 Organizacje producentów (i dalsze)**. Mając na uwadze, że organizacje producentów mogą być tworzone m.in. w takich sektorach produkcji jak zboża, wieprzowina, wołowina i cielęcina, mleko i przetwory mleczne, baranina i kozina, produkty pszczele – szczegółowy wykaz produktów określa **Załącznik I** do w/w Rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1308/2013, umożliwienie w prawodawstwie polskim wsparcia tworzenia takich organizacji, jest szczególnie ważne dla zwiększenia zorganizowania rolników i rynków rolnych.

Uruchomienie wsparcia tworzenia organizacji producentów wymaga również dokonania zmiany w **Ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych** (Dz. U. 2004 Nr 42 poz. 386, z późn. zm.), polegającej na wpisaniu **uznawania organizacji producentów na podstawie planu biznesowego** (analogicznie jak dla grup producentów w Ustawie o GPR i ich związkach). Wówczas otworzy się możliwość wsparcia tworzenia organizacji producentów, przewidziana w art. 27 Rozporządzenia PEiR (UE) nr 1305/2013 oraz w działaniu „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów” PROW 2014-2020. W Polsce jedynymi działającymi OP są organizacje producentów owoców lub warzyw, uznawanymi w poprzednich latach.

Należy podkreślić, że mimo określonych w rozdziale 7b w artykułach od 38i do 38p w/w **Ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych**, zasad uznawania organizacji producentów i zrzeszeń organizacji producentów oraz organizacji międzybranżowych funkcjonujących na rynkach rolnych innych niż rynki mleka i przetworów mlecznych oraz owoców i warzyw (wzór wniosku o uznanie w/w podmiotów wraz z załącznikami zamieszczony jest na www.arimr.gov.pl), nie powstała w Polsce ani jedna organizacja tego typu. Analogiczna sytuacja dotyczy rynku mleka, na którym również żaden podmiot nie uzyskał statusu organizacji producentów mleka, mimo określenia w rozdziale 3a art. 48a i dalsze **Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych** (Dz.U. 2004 Nr 93 poz. 897, z późn. zm.), warunków uznawania tych organizacji, ich zrzeszeń oraz organizacji międzybranżowych. Przyczyn takiego stanu rzeczy należy upatrywać w braku wsparcia finansowego tworzenia organizacji producentów opisanego powyżej.

Uznane organizacje producentów są uprawnione do wsparcia w ramach funkcjonowania rynków w ramach Wspólnej Polityki Rolnej UE m.in. poprzez zezwolenie uznanym organizacjom producentów lub organizacjom międzybranżowym na zastosowanie m.in. mechanizmu wycofania z rynku lub prywatnego przechowywania produktów w celu stabilizacji w danym sektorze, pod określonymi warunkami – stosowane przez uznane organizacje producentów owoców (wycofanie jabłek) w wyniku embarga rosyjskiego. Takie wsparcie mogłyby otrzymywać organizacje na rynku wieprzowiny czy innych rynkach.

4. **Ukierunkowania wsparcia na tworzenie GPR o większej liczbie członków poprzez wprowadzenie gradacji dotacji - zróżnicowanie kwoty wsparcia ryczałtowego w zależności od liczby członków tworzonej grupy.**

Naszym zdaniem grupy producentów rolnych, w których jest zaledwie 5-6 rolników mają niewielkie szanse przetrwania na rynku. Systemowe wspieranie grup o większej liczbie członków jest bardzo potrzebne. Niezbędne są również działania wspierające łączenie się GPR w większe podmioty, w tym środki finansowe na wsparcie tego procesu.

5. **Wprowadzeniu ciągłych naborów wniosków o przyznanie pomocy – rozwiązanie dużo bardziej efektywne, stosowane w poprzednich perspektywach finansowych wdrażania działania związanego z tworzeniem GPR w ramach PROW.**

Proponowane przez KRS zmiany są zgodne z wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu PEiR (UE) nr 1305/2013, Rozporządzeniu PEiR (UE) nr 1308/2013, Ustawie o GPR i ich związkach oraz PROW 2014-2020.

Obecne zorganizowanie gospodarcze polskich rolników jest niewielkie, co jest jedną z głównych przyczyn niskiej dochodowości działalności rolniczej, a coraz częściej również braku dochodu z tej działalności.

Z poważaniem,

Mieczysław Grodzki



Prezes Zarządu

Krajowej Rady Spółdzielczej

Załączniki:

Kompleksowe stanowisko KRS złożone do MRiRW dnia 11.04.2018 r. dot. potrzebnych zmian